

Asia: VN/21718/2023-TEM-1

Lausuntopyyntö koskien hallituksen esitystä julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista sekä vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Suomen Yrittäjät (myöhemmin SY, Yrittäjät) kiittää työ- ja elinkeinoministeriötä siitä, että saamme lausua hankintalain päivittämiseen. SY katsoo, että lakiesityksessä on paljon hyviä näkökulmia. SY kuitenkin toteaa, että hallituksen uudistukselle tavoittelemat tavoitteet eivät toteudu tällä esityksellä.

Petteri Orpon hallitus on ohjelmassaan esittänyt useita kannatettavia uudistuksia julkisten hankintojen näkökulmasta. Hallitusohjelmassa tunnustetaan tarve saada pienet ja keskiuuret yritykset paremmin osallistumaan tarjouskilpailuihin. Hankintalain tavoitteena on turvata oikeudenmukainen kilpailu ja julkisen sektorin tulee ensisijaisesti hyödyntää yritysten tuottamia palveluita ja tuotteita.

Muihin EU-maihin verrattuna Suomen hankintalaista on tullut poikkeuksellisen laaja kokonaisuus, jonka avulla pyritään löytämään ratkaisuja moniin yhteiskunnallisiin ongelmiin. Suomen Yrittäjien mielestä hankintalain kokonaisuus on jo tällä hetkellä kasvanut liian suureksi ja jokaista muutosta, jotka lisäävät hallinnollista taakkaa, tulisi tarkastella kriittisesti.

Suomen Yrittäjät toivoo, että uuden hallitusohjelman henki näkyisi paremmin annetussa lakiesityksessä. Hallitus on sitoutunut keventämään yritysten ja kansalaisten sääntelytaakkaa purkamalla hallituskauden aikana vähintään 300 yrityksiä ja kansalaisia haittaavaa normia.

Yksityiskohtaiset huomiot:

Pakollisten poissulkuperusteiden ulottaminen alihankkijoihin vaikeuttaa yritysten osallistumista julkisten hankintojen tarjouskilpailuihin, erityisesti tilanteessa, jossa alihankkijoiden rikosrekisteriotteita ei ole saatavilla Suomen kansallisesta järjestelmästä. Yrittäjien mielestä tämän esityksen toimeenpano on mahdotonta, ennen kuin valtionhallinto kykenee tämän tiedon yrityksille tarjoamaan.

Esitetyn lakiesityksen arvioitujen vaikutusten mukaan näillä muutoksilla lisätään hankintoihin osallistuvien yritysten kustannuksia ja tämän myötä julkisten hankintojen kilpailullisuus voi heikentyä. Yrittäjät eivät kannata julkisiin hankintoihin osallistuvien yritysten hallinnollisen ja taloudellisen rasitteen lisääntymistä tai julkisten hankintojen kilpailullisuuden heikkenemistä.

Suomen Yrittäjät kannattaa tavoitetta hankintojen valvontaa koskevista muutoksista. Tunnistamme hankintalain valvontaan liittyvän määräajan haasteet. Valvonnan määräajan kasvattamisen sijaan olisi tärkeämpää tarjota Kilpailu- ja kuluttajavirastolle paremmat resurssit valvontatyön tekemiseen. Tämän lisäksi hankintayksiköiden velvollisuutta hankintamenettelyn tietojen toimittamiseen tulisi tehostaa uhkasakkoa nostamalla tai uhkasakkomenettelyä kehittämällä. Valvonta-ajan nostaminen kuudesta kuukaudesta vuoteen ei ole ratkaisu hankintayksiköiden tietojen antamiseen liittyviin ongelmiin.

Kunnioitavasti

Suomen Yrittäjät

Harri Jaskari

Johtaja

Hannes Torppa

Elinkeinopolitiikan asiantuntija

Torppa Hannes
Suomen Yrittäjät ry